


СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
Чинадіївського ЗЗСО I-III ступенів
29 серпня 2025 року № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Чинадіївського
ЗЗСО I-III ступенів


29.08.2025



Ольга ПОПОВИЧ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Чинадіївського закладу загальної
середньої освіти I-III ступенів
Чинадіївської селищної ради
Мукачівського району
Закарпатської області
на 2025-2026 навчальний рік**

ЗМІСТ

Розділ 1. Призначення закладу освіти та засіб реалізації.....	3
Розділ 2. Опис «моделі» випускника закладу освіти	5
Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу закладу	6
Розділ 4. Структура навчального року.....	7
Розділ 5. Виховна та позаурочна діяльність.....	8
Розділ 6. Освітня програма закладу та її обґрунтування.....	14
6.1. Освітня програма початкової освіти 1-2,3-4 класів (НУШ).....	14
6.2. Освітня програма 5-8 класів за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа».....	21
6.3. Освітня програма 9-А,Б пілотних класів за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа».....	29
6.4. Освітня програма базової середньої освіти 9-в класу	39
6.5. Освітня програма 10-11 класів (профільна середня освіта).....	45
6.6. Корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.....	50
Додатки.....	56

Розділ 1.

Призначення закладу освіти та засіб реалізації

Призначення закладу освіти полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку мікрорайону школи, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Ключові компетентності:

1. Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами. Це вміння усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання, письмо, застосування мультимедійних засобів). Здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні, на роботі, вдома, у вільний час. Усвідомлення ролі ефективного спілкування.

2. Спілкування іноземними мовами. Уміння належно розуміти висловлене іноземною мовою, усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання і письмо) у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів. Уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування.

3. Математична грамотність. Уміння застосовувати математичні (числові та геометричні) методи для вирішення прикладних завдань у різних сферах діяльності. Здатність до розуміння і використання простих математичних моделей. Уміння будувати такі моделі для вирішення проблем.

4. Компетентності в природничих науках і технологіях. Наукове розуміння природи і сучасних технологій, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності. Уміння застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати.

5. Інформаційно-цифрова компетентність передбачає впевнене, а водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні. Інформаційна й медіа-грамотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, роботи з базами даних, навички безпеки в Інтернеті та кібербезпеці. Розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо).

6. Уміння навчатися впродовж життя. Здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою навчальну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя.

7. Соціальні і громадянські компетентності. Усі форми поведінки, які потрібні для ефективної та конструктивної участі у громадському житті, на роботі. Уміння працювати з іншими на результат, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів.

8. Підприємливість. Уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави. Здатність до підприємницького ризику.

9. Загальнокультурна грамотність. Здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва. Ця компетентність передбачає глибоке розуміння власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших.

10. Екологічна грамотність і здорове життя. Уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя.

Наскрізнi лiнii є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, навчальних предметів та предметних циклів; вони враховуватимуться при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Мета наскрізних ліній – «сфокусувати» увагу й зусилля вчителів-предметників, класних керівників, зрештою, усього педагогічного колективу на досягненні життєво важливої для учня й суспільства мети, увиразнити ключові компетентності.

1. Для наскрізної лінії «Екологічна безпека та сталий розвиток» – це формування в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, у результаті яких вони дбайливо й відповідально ставитимуться до довкілля, усвідомлюючи важливість сталого розвитку для збереження довкілля й розвитку суспільства.

2. Метою вивчення наскрізної лінії «Громадянська відповідальність» є формування відповідального члена громади й суспільства, який розуміє принципи й механізми його функціонування, а також важливість національної ініціативи. Ця наскрізна лінія освоюється через колективну діяльність – дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо, яка розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.

3. Завданням наскрізної лінії «Здоров'я і безпека» є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.

4. Вивчення наскрізної лінії «Підприємливість і фінансова грамотність» забезпечить краще розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); сприятиме розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі.

Основним засобом реалізації призначення освітнього закладу є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

– уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;

– надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);

– надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;

– оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності;

– надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору

та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Реалізація освітньої програми закладу здійснюється через три рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- профільна середня освіта.

Девіз педагогічного колективу: «Школа – це простір життя дитини, тут вона не готується до життя, а живе»

Чинадіївський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів Чинадіївської селищної ради – це дружна родина, де діти пізнають світ, де вчитель живе інтересами і проблемами учнів, допомагає дітям їх вирішувати; де панує добро і злагода. Наш заклад – це стартовий майданчик для добрих справ, де педагоги прагнуть допомогти успішному зростанню кожної дитини.

Статут закладу затверджено рішенням п'ятої позачергової сесії восьмого скликання Чинадіївської селищної ради № 263 від 04 лютого 2021 року.

Всього в Чинадіївському ЗЗСО I-III ступенів працює 72 педагогічних працівники. З них вищу освіту мають – 62 педагогічних працівників, бакалавра – 6 педагогічних працівників, молодший спеціаліст – 4 педагогів. Спеціаліст вищої категорії – 32, спеціаліст I категорії – 6, спеціаліст II категорії – 12, спеціаліст – 3, 12 тарифний розряд – 2, 11 тарифний розряд – 4, 10 тарифний розряд – 2, «старший учитель» – 12, «учитель – методист» - 2.

Створено 4 групи продовженого дня. Робота груп продовженого дня організована відповідно до чинного Положення про групу продовженого дня загальноосвітнього навчального закладу (наказ МОН України від 25.06.2018 року № 677).

Наш колектив – це вчителі, учні, батьки, громада, впевнені у собі та своїх силах, які володіють перспективним баченням того, яких змін школа потребує сьогодні, готові до співпраці для спільного розв'язання проблем.

Ми ставимо за мету не просто йти в ногу з часом, а випереджати його. Це необхідна умова для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

Ми пишаємося нашими дітьми, усміхненими, радісними і захопленими, які кожного дня поспішають до школи. Радіємо успіхам громади, впевнено рухаємося в завтрашній день своєї країни, щоб разом досягти успіху на шляху реформувань.

Місія закладу: створення сучасного освітнього середовища, спрямованого на пошук та впровадження ефективних способів розкриття, вдосконалення та реалізації творчого потенціалу дитини через навчання, сім'ю, громаду. Кожній дитині – гідні й необхідні умови розвитку та реалізації свого потенціалу для власного та суспільного блага.

Головна мета: шляхом співпраці дітей, батьків, учителів, громади, розуміючи, що кожен є самоцінною особистістю, через відкриті щирі стосунки, беззаперечне прийняття дитини, свободу і творчість учителя створити умови для гармонійного розвитку дитини.

Розділ 2

Опис "моделі" випусника освітнього закладу

Модель випусника **Нової Української Школи** – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випусник школи має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випусник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно

обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави ;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя —реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник - свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

Розділ 3

Цілі та завдання освітнього процесу закладу

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм обумовлені «моделлю» випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі; відповідають загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач.

Перед школою поставлені такі цілі освітнього процесу:

- Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;

- Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
- Проведення атестації та сертифікації педагогів;
- Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.
- Забезпечення заходів на покращення іміджу навчального закладу з метою збільшення мережі навчального закладу;
- Удосконалення змісту, форми та методів роботи з педагогічними кадрами;
- Забезпечення особистісно-зорієнтованої підготовки здібних та обдарованих учнів та посилити мотивацію школярів та вчителів для участі в олімпіадах, змаганнях та конкурсах;
- Організація регулярного безкоштовного підвезення до місця навчання і додому учнів та педагогічних працівників закладу, які цього потребують;
- Подальша робота над оволодінням педагогічними працівниками інформаційно-комунікативними технологіями та їх впровадженням у освітній процес.

Заклад працює над методичною проблемою «Формування інноваційного освітнього середовища на основі педагогіки партнерства в умовах реалізації компетентнісного підходу та принципу дитиноцентризму»

Розділ 4

Структура 2025-2026 навчального року

У 2025-2026 навчальному році в 1-11 класах передбачено п'ятиденний робочий тиждень.

Відповідно до п. 3 та 4 ст.10 Закону України «Про повну загальну середню освіту», до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 р. № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», [підпункту 2](#) пункту 2¹ Розділу X “Прикінцеві та перехідні положення” освітній процес у Чинадіївському ЗЗСО І-ІІІ ст. організовується в межах навчального року, 2025/2026 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2025 року і закінчується 30 червня 2026 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

І семестр

з 01.2025 року по 19.12.2025 року
Навчальні дні: 16 тижнів=80 днів

ІІ семестр

з 12.01.2026 року по 29.05.2026 року

Канікули

зимові з 20.12.2025 року по 11.01.2026 року
весняні з 23.03.2026 по 29.03.2026 року

Навчальні дні: 19 тижнів = 95 днів

Разом за рік: 80+95= **175 днів**

Як передбачено Закону України «Про повну загальну середню освіту», навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної і старшої школи. Державна підсумкова атестація буде проводитись відповідно до чинного Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.01.2019 за № 8/32979 .

Свято Останнього дзвоника провести 29 травня 2026 року.

Розділ 5

Виховна та позаурочна діяльність

Виховний процес є невід’ємною складовою освітнього процесу, ґрунтується на загальнолюдських, культурних цінностях українського народу, цінностях громадянського (вільного демократичного) суспільства, принципах верховенства права, дотримання прав і свобод людини громадянина тощо.

В умовах сьогодення пріоритетне завдання педагогів – не просто навчити, дати знання з певного предмета, забезпечити виконання освітніх програм, а порадити, окреслити життєві орієнтири. Необхідно навчити дітей долати невизначеність та складність, уміти вчитися самостійно, підтримувати фізичне та емоційне благополуччя своє власне й родини, співпереживати й дипломатично вирішувати конфлікти, долучатися до підтримки ЗСУ, допомагати дітям із числа ВПО та дітям, батьки яких загинули в наслідок російсько-української війни.

Засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є єдність навчання, виховання та розвитку (ст. 6 Закону України «Про освіту»). Виховання органічно поєднане з процесом навчання дітей, опанування основами наук, багатством національної і світової культури.

У Новій українській школі виховний процес є невід’ємною складовою освітнього процесу у закладах освіти (ст. 15 Закону України «Про повну загальну середню освіту») і має ґрунтуватися на загальнолюдських цінностях, культурних цінностях Українського народу, цінностях громадянського (вільного демократичного) суспільства, принципах верховенства права, дотримання прав і свобод людини і громадянина, принципах, визначених Законом України «Про освіту», та спрямовуватися на формування:

- відповідальних та чесних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству; поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина; нетерпимості до приниження честі та гідності людини, фізичного або психологічного насильства, а також до дискримінації за будь-якою ознакою; патріотизму, поваги до державної мови та державних символів України, поваги та дбайливого ставлення до національних, історичних, культурних цінностей, нематеріальної культурної спадщини Українського народу, усвідомленого обов’язку захищати у разі потреби суверенітет і територіальну цілісність України;

- усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення, проявів корупції та порушень академічної доброчесності;

- громадянської культури та культури демократії;

- культури та навичок здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;

- прагнення до утвердження довіри, взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами; почуттів доброти, милосердя, толерантності, турботи, справедливості, шанобливого ставлення до сім’ї, відповідальності за свої дії;

- культури свободи та самодисципліни, відповідальності за своє життя, сміливості та реалізації творчого потенціалу як невід’ємних складників становлення особистості.

Єдність навчання, виховання і розвитку учнів забезпечується спільними зусиллями всіх учасників освітнього процесу.

Характер виховання повинен передбачати глибоке розуміння вихователем природи вихованців, їх індивідуальних рис і можливостей, поваги до особистості дитини, постійно дбати про її гармонійний розвиток, встановлення взаємин співробітництва у навчально-виховному процесі.

Успіх виховного процесу залежить від відносин між вчителем і учнем, які повинні будуватися на основі співдружності, співробітництва і ділового партнерства.

Педагогічні працівники зобов'язані поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу; настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства; захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам тощо (ст.54 Закону «Про освіту»).

У жорстоких реаліях воєнного стану в Україні перед педагогічними працівниками закладу стоїть важливе завдання - об'єднання зусиль педагогічної та громадської спільнот на засадах взаєморозуміння, співробітництва щодо захисту прав та свобод, оволодіння дітьми універсальними цінностями та моделями поведінки, які складають основу світової культури.

Відповідно до Закону України «Про освіту», Концепції Нової української школи виховання є невід'ємною складовою освітнього процесу, є наскрізним процесом, охоплює усі сфери шкільного життя і має ґрунтуватися на цінностях. Особлива роль в організації виховної діяльності в закладі освіти належить класним керівникам. Діяльність класного керівника регламентується «Положенням про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти», затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 6 вересня 2000 року № 434, затвердженим в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2000 року за №659/4880 (зі змінами)

Нормативно-правові документи щодо організації виховної діяльності:

- Конституція України.
- Конвенція про права дитини (ратифікована Постановою ВР від 27.02.91 р. № 789-ХІІ).
- Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року.
- Державний стандарт базової середньої освіти.
- Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України (Наказ МОН України від 31.10.2011 року №1243).
- Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в Новій українській школі.
- Закони України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 р. № 2402-III; «Про освіту» від 05.09.2017 р. №2145-VIII; «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 р. № 463-IX.
 - Закон України «Про освіту» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
 - Закон України «Про повну загальну середню освіту» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
 - Закон України «Про дорожній рух» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>
 - Закон України «Про бібліотеки та бібліотечну справу» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text>
 - Кодекс Цивільного захисту України — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
 - Наказ МОН України 26.12.2017 № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0100-18#Text>

- Наказ МОН України від 06.09.2000 № 434 «Про затвердження Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00#Text>
- Наказ МОН України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-20#Text>
- Наказ МОН України від 08.11.2004 № 855 «Про заборону тютюнокуріння в навчальних закладах і установах Міністерства освіти і науки України і затвердження заходів щодо проведення антинікотинової інформаційно-освітньої та профілактичної роботи серед дітей, учнівської та студентської молоді» — <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0855290-04#Text>
- Наказ МВС України від 30.12.2014 № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#Text>
- Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 29.01.1998 «Про затвердження Положення про розробку інструкцій з охорони праці» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0226-98#Text>
- Постанова КМУ від 04.06.2025 № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми» — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/658-2025-%D0%BF#Text>
- Лист МОН України від 29.05.2025 № 1/11233-25 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2025/26 року» — <https://mon.gov.ua/npa/pro-pidhotovku-zakladiv-osvity-do-novoho-navchalnoho-roku-ta-prokhodzhennia-osinno-zymovoho-periodu-202526-roku>
- Лист МОН від 03.08.2023 № 1/11479-23 «Про методичні рекомендації». Безпечне освітнє середовище — <https://cutt.ly/urDz2sxU>
- «Абетка для директора». Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти — https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf
- Лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 07.07.2025 №21/08-586 «Про методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти України в 2025/2026 навчальному році» <https://www.schoollife.org.ua/pro-metodychni-rekomendatsiyi-priorytetni-napryamy-roboty-psyhologichnoyi-sluzhby-u-systemi-osvity-ukrayiny-v-2025-2026-navchalnomu-rotsi/>
- Методичні рекомендації «Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації» <https://www.schoollife.org.ua/metodychni-rekomendatsiyi-bezpechne-osvitnye-seredovyshe/>
- Лист МОН Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні <https://mon.gov.ua/npa/pro-zapobigannya-ta-protidiyu-domashnomu-nasilstvu-v-umovah-voyennogo-stanu-v-ukrayini>
- Наказ Про рекомендації щодо забезпечення прозорості та доброчесності в діяльності закладів загальної середньої освіти <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-metodychnykh-rekomendatsii-shchodo-zastosuvannia-instrumentiv-ta-mekhanizmiv-dlia-transformatsii-riznykh-sfer-funktsionuvannia-zakladiv-vyshchoi-osvity-na-zasadakh-prozoros>

Серед виховних напрямів, як найактуальніші, натеper домінують: громадянсько-патріотичне, духовно-моральне, військово-патріотичне та екологічне виховання як основні складові національно-патріотичного виховання, як стрижневі, основоположні, що відповідають як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладають основи для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, які будуть аналізувати розвиток держави як запоруку власного особистісного розвитку з огляду на ідеї патріотизму, повагу до культурних цінностей українського народу, його історико-культурні надбання і традиції, гуманізм, соціальний добробут, демократію, свободу, толерантність,

виваженість, відповідальність за природу як за національне багатство, здоровий спосіб життя, готовність до змін та до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України.

Тому нині, як ніколи, потрібні новітні підходи, нові шляхи до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості. Потрібно враховувати, що Україна має давню і величну культуру та історію, досвід державницького життя, які є потужним джерелом і міцним підґрунтям виховання дітей та молоді, уже ввійшли до освітнього й загальновиховного простору, але нинішні суспільні процеси вимагають їх переосмислення, що відкриває нові можливості для освітньої галузі.

Формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості в дітей та молоді повинно здійснюватися на прикладах героїчної боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності, зокрема, від княжої доби, українських козаків, Українських січових стрільців, армій Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки, учасників антибільшовицьких селянських повстань, загонів Карпатської Січі, Української повстанської армії, українців-повстанців у Сталінських концтаборах, учасників дисидентського руху. Також національно-патріотичне виховання має здійснюватися на прикладах мужності та героїзму учасників революційних подій в Україні у 2004, 2013-2014 рр., Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил у Донецькій та Луганській областях, спротиву окупації та анексії Автономної Республіки Крим російською федерацією, війни російської федерації проти України. На сучасному етапі розвитку України, коли наявна пряма загроза денационалізації, втрати державної незалежності та потрапляння у сферу впливу іншої держави, виникає нагальна необхідність переосмислення досягнутого й реалізації системних виховних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді – формування нового українця-патріота, що керується національними та європейськими цінностями, такими як:

- повага до національних символів (Герба, Прапора, Гімну України);
- активна участь у громадсько-політичному житті країни;
- верховенство права, повага до прав людини;
- готовність до природоохоронної діяльності;
- толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей;
- готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

Національно-патріотичне виховання буде одним із головних векторів діяльності закладу.

Відтак досягнення мети буде відбуватися в Чинадіївському ЗЗСО I-III ступенів за чотирма пріоритетними завданнями:

- формування української громадянської ідентичності – здійснення заходів, спрямованих на впровадження та утвердження суспільно-державних (національних) цінностей, розвитку громадянської ідентичності населення України;
- військово-патріотичне виховання – здійснення заходів, спрямованих на формування у громадян готовності до захисту України, громадського сприяння безпеці та обороні України та підвищення престижу військової й спеціальної державної служби;
- формування науково-методологічних і методичних засад національно-патріотичного виховання – здійснення заходів, спрямованих на розвиток цілісної загальнодержавної політики національно-патріотичного виховання;
- підтримка та співпраця органів державної влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства щодо національно-патріотичного виховання.

З метою вшанування світлої пам'яті, громадянської відваги й самовідданості, сили духу, стійкості та героїчного подвигу воїнів, полеглих під час виконання бойових завдань

із захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України, мирних громадян, які загинули внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, відповідно до Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143/2022 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України» щоденно о 9 годині 00 хвилин долучатися до загальнонаціональної хвилини мовчання.

Проведення виховних заходів у сучасних реаліях підкреслює наявність важливих національних стимулів, до яких необхідно наближати молодь через використання нетрадиційних і розвиток традиційних педагогічних технологій. Найбільш дієвим методом є залучення учнів до різнопланової військово-патріотичної, волонтерської діяльності, що дасть змогу перетворити знання, отримані на уроці, на норму поведінки, на особисті переконання кожного учня. У 2025/2026 н.р. продовжуємо роботу за програмою «Нова українська школа в поступі до цінностей», яка розглянута та затверджена вченими радами Інституту проблем виховання (протокол № 6 від 02 липня 2018 року) та Інституту модернізації змісту освіти (протокол № 7 від 26 вересня 2018 року).

Зміни, що відбуваються в сучасній освіті, спонукають нас до розуміння надважливості цінностей громадянської освіти. Усе більше звертаємося до понять, що лежать в основі побудови навчання на таких цінностях: відповідальність, рівність, права людини, демократія, повага до різноманіття, повага до людської гідності. Усе глибше обговорюємо їхнє практичне значення і користь, підходимо до спільного розуміння їхньої сутності, усвідомлюємо, чому вони важливі для кожного громадянина України.

Освітній процес укотре зазнає змін. Передовсім більш актуальними стають питання безпечного простору та освітнього середовища для учнів і працівників закладу освіти. Міністерство освіти і науки України пропонує алгоритм дій для вчителів на той випадок, коли під час занять у школі пролунає сигнал повітряної тривоги. Алгоритм складено на основі рекомендацій ДСНС України.

З метою забезпечення додержання конституційних прав та свобод дитини, гарантій з охорони дитинства, реалізації прав дітей на освіту, безпечно для життя і здоров'я освітнє середовище, збереження та зміцнення здоров'я підростаючого покоління педагогічні працівники керуватимуться «Національною стратегією розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі», яка схвалена Указом Президента України від 25 травня 2020 року № 195.

Формування та застосування учнями компетентностей, необхідних для здорового та безпечного життя, сприятиме досягненню глобальних цілей сталого розвитку, проголошених ООН (резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року № 70/1) і підтриманих Україною відповідно до Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

Згідно із Законом України від 15.07.2021 № 1658-IX безпечне освітнє середовище – сукупність умов у закладі освіти, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпеки харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (булінг /цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливають вживання на території закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин.

Тому особливу увагу педколектив закладу приділятиме:

- поширенню ти практики функціонування служби порозуміння (шкільної медіації);
- проведенню інформаційно-просвітницьких заходів (тренінги, презентації та інші заходи, зокрема за участю представників органів державної влади та органів місцевого

самоврядування, громадськості), спрямованих на формування в учасників освітнього процесу культури недискримінаційної, ненасильницької, безконфліктної комунікації, здорового та безпечного способу життя, навичок збереження власного життя та здоров'я, а також запобігання небезпечній поведінці;

- навчанню учнів щодо безпеки під час використання інформаційно комунікаційних технологій та інших медійних засобів, навичок безпечної поведінки в Інтернеті;

- розробленню та розповсюдженню серед учасників освітнього процесу інформаційних матеріалів щодо здорового та безпечного способу життя, розміщення їх електронних версій на веб-сайтах закладів загальної середньої освіти (засновників закладів освіти) тощо.

Згідно із Законом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18.12.2018 № 2657-VIII, до повноважень педагогічних працівників входить здійснення контролю за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти та розгляд скарг про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за відповідними заявами.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 р. за № 111/34394, затверджено Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядок застосування заходів виховного впливу. Механізм реагування на випадки булінгу (цькування), процедури застосування заходів виховного впливу запроваджено у закладах освіти всіх типів і форм власності, крім тих, які забезпечують здобуття освіти дорослих, у тому числі післядипломної освіти.

У позаурочний час учні займаються в Чинадіївській дитячій школі мистецтв, відвідують спортивні секції.

Розділ 6

Освітня програма закладу та її обґрунтування

6.1. Освітня програма початкової освіти 1-2,3-4 класів (НУШ)

– Освітня програма початкової освіти Чинадіївського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», з метою реалізації в 1-4-х класах Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти і науки України та рішенням колегії Міністерства освіти і науки України (протокол № 2/2-2 від 22.02.2018.) {Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 688 від 24.07.2019, № 898 від 30.09.2020} в 1-4 класах;

У освітній програмі для 1- 4-х класів визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням **таких принципів:**

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких **ключових компетентностей:**

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність.

Спільними для всіх ключових компетентностей є **такі наскрізні вміння:** читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати власну позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації освітньої програми рекомендується використовувати внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Початкова освіта має такі цикли, як 1–2 та 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, враховують досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення визначено у річному навчальному плані закладу. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти складає 1590 годин/навчальний рік: для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік; для учнів 3-4-х класів – по 910 годин/навчальний рік.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Навчальні плани для 1- 4-х класів зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

У 1-4-х класах початкової освіти здійснюватиметься поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів відповідно до листа МОНУ від 18.05.2018 №1/9-322 «Роз'яснення щодо порядку поділів класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей, можливість якої передбачена Державним стандартом початкової освіти, затвердженим Постановами Кабінету Міністрів України №87 від 21 лютого 2018 р., №88 від 24 липня 2019 року.

При визначенні гранично-допустимого навантаження учнів урахovanі санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4-х класах – по 40 хвилин відповідно до Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.5.2.008-01).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» і змінами до нього години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

– мовно-літературна (українська мова, мови відповідних корінних народів і національних меншин; літератури; українська мова та література для корінних народів і національних меншин; іншомовна освіта);

– математична;

– природнича;

- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізкультурна.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

- стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Типові освітні програми, за якими розроблено освітню програму Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів

<i>Класи</i>	<i>Варіант типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України</i>
1 - А,Б	Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);
2 - А,Б,В	Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);

3 - А,Б	Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);
4 – А,Б	Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);

Робочий навчальний план (**Додаток 1**) складений з урахуванням гранично-допустимого навантаження з п'ятиденним режимом занять:

- 1-ому класі – 20 годин на тиждень,
- 2-ому класі – 22 години на тиждень,
- 3-ому класі – 23 години на тиждень,
- 4-ому класі – 23 години на тиждень.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1- 4-х класах.

Особливості організації освітнього процесу

Освітня галузь «Мовно-літературна» у 1-2-х класах з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова», 3-4-х класах – «Українська мова і Літературне читання», «Іншомовна (англійська мова, німецька мова)».

Математична галузь у 1-4 реалізуються через однойменні окремих предмет «Математика».

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі 1-4-х класах реалізується предметом «Я досліджую світ».

Інформатична освітня галузь через предмет у 2-4-х класах «Інформатика».

Технологічна освітня галузь у 3-4-х класах через предмет «Дизайн і технології».

Мистецька галузь у 1-4-х класах реалізується через предмети вивчення за окремими видами мистецтва: «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво»

Фізкультурна освітня галузь через «Фізична культура»

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт- суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих досягнень здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання у початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2-х класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4-х класах застосовується формувальне і підсумкове за рівнями навчальних досягнень оцінювання.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання в школі і **триває постійно**. Формувальне оцінювання спрямовується на з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом та запобігання утруднень на подальших етапах навчання. За потреби учитель коригує навчальний поступ учня.

Оцінювальна діяльність розпочинається із самооцінювання учнем власної роботи і завершується оцінюванням результату учителем.

Об'єктом **формуального оцінювання** може бути як процес навчання учнів, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат їх навчальної діяльності на певному етапі навчання. Для співвіднесення навчальних дій учня з етапами досягнення результату рекомендовано використовувати Орієнтовну рамку оцінювання, відповідно до яких процес досягнення результату навчання проходить через такі рівні реалізації навчальної діяльності:

- рівень розпізнавання об'єкта вивчення;
- репродуктивний рівень навчальних дій у типових навчальних ситуаціях;
- продуктивний рівень навчальних дій в аналогічних типовим навчальних ситуаціях;
- продуктивно-творчий рівень навчальних дій у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях.

Результати формуального оцінювання виражаються **вербальною оцінкою учителя/учнів**, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловили думку учні.

У межах формуального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми рекомендується проводити **тематичні діагностувальні роботи** з метою:

- визначення якісних і кількісних характеристик оволодіння певною, достатньо завершеною частиною навчального матеріалу відповідно до очікуваних результатів навчання, визначених в освітній програмі;
- виявлення утруднень в навчальній діяльності учнів, коригування освітнього процесу та (за потреби) внесення коректив до календарно-тематичного планування з метою подолання виявлених в учнів утруднень;
- прогнозування результатів навчання на наступному етапі опанування програмовим матеріалом з урахуванням шляхів удосконалення методики навчання.

Завдання діагностувальних робіт добираються таким чином, щоб результат навчання, який оцінюють на даному етапі навчання, можна було чітко визначити за результатами виконання завдання.

Комбінації навчальних у діагностувальних роботах учитель може визначати самостійно з урахуванням дидактичної доцільності їх поєднання та часу, необхідного для виконання певного навчального завдання. Протягом року запропоновані види навчальних завдань у діагностувальних роботах можуть повторюватись. З урахуванням дидактичної доцільності діагностувальна робота може бути представлена у тестовій формі й містити тестові завдання закритого і відкритого типів.

З **предметів мовно-літературної освітньої галузі (мова вивчення)** система тематичних діагностувальних робіт може містити такі навчальні завдання: аудіювання (1-4 кл.), читання (2-4 кл.), говоріння (1-4 кл.), письмо (2-4 кл.). Комбінування навчальних завдань у діагностувальних роботах вчитель може здійснювати самостійно.

З **математики** тематичні діагностувальні роботи можуть бути комбінованими та такими, що передбачають перевірку одного із результатів навчання (обчислювальних навичок, умінь розв'язувати задачі тощо). Одна з тематичних діагностувальних робіт протягом року може передбачати виявлення стану сформованості навичок усних обчислень.

З **інтегрованих курсів, змістове наповнення яких охоплює природничу, соціальну, здоров'язбережувальну, громадянську та історичну освітні галузі**, тематичні діагностувальні роботи можуть містити *тестові завдання* закритого і відкритого типів на виявлення стану опанування учнями програмового матеріалу, *практичні роботи* з картами, приладами, моделями, а також *графічні роботи*, за

допомогою яких перевіряється вміння інтерпретувати інформацію за допомогою моделі, малюнка, схеми тощо.

Система тематичних діагностувальних робіт у 3-4 класах може містити комплексні діагностувальні роботи для кожного класу, зміст яких охоплює мовно-літературну, математичну, природничу освітні галузі.

Тематичні діагностувальні роботи з предметів з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна», а також з курсів за вибором, зазвичай, не проводять.

Кількість і періодичність діагностувальних робіт з предмета вивчення учитель визначає самостійно під час складання календарно-тематичного плану. Загальна кількість тематичних діагностувальних робіт з різних предметів вивчення має бути дидактично обгрунтованою. Зазвичай, їх планують через кожні 16-20 навчальних годин опрацювання програмового матеріалу з урахуванням розкладу уроків і передбачити не більше одної тематичної діагностувальної роботи на навчальний день.

Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату, який діагностується на даному етапі навчання. **Оцінювальні судження** за результатами тематичного оцінювання фіксуються у зошитах для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконувалася робота, і повідомляються учням та їхнім батькам.

Якщо учня не було в школі в день проведення діагностувальної роботи, то після повернення він не пише діагностувальної роботи.

Підсумкове оцінювання

Об'єктом **підсумкового оцінювання** є результати навчання учня за рік. **Основою для підсумкового оцінювання** результатів навчання **за рік** можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, спостереження вчителя у процесі формування оцінювання. Підсумкова оцінка за рік визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формування оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання.

З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожному учневі виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів навчання за 10-15 днів до кінця навчального року узагальнити результати навчання учнів з предметів вивчення за кожним блоком обов'язкових результатів навчання, який окреслений у свідоцтві досягнень, та визначити стан сформованості/рівень результатів навчання учня з урахуванням динаміки їх формування. У разі висловлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель може запропонувати їм **індивідуалізовану діагностувальну роботу** з виявлення стану сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. Таку роботу учні виконують в межах індивідуальної роботи під час уроку.

Підсумкова (річна) оцінка визначається з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка фіксується у класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів.

Відповідно до пункту 8 статті 12 Закону України «Про освіту» наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освіти проводять **державну підсумкову атестацію** здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

У **свідоцтві досягнень учня** надається розгорнута характеристика результатів навчання учня, здобуті протягом навчального року. Для здобувачів початкової освіти розроблені два зразки свідоцтв досягнень, окремо для кожного циклу навчання. Обидва примірники свідоцтв досягнень містять такі частини: «Характеристика навчальної діяльності», «Характеристика результатів навчання з окремих освітніх галузей», «Рекомендації вчителя», «Побажання батьків».

У першій частині свідоцтва досягнень учня надається характеристика навчальної діяльності учня, показники якої підлягають лише вербальному оцінюванню з висновком:

– показник виявляється під час навчальної діяльності, що у графі «Сформовано/ще формується» позначати (√);

– виявлення показника потребує спонукання/розвитку, про що у цій графі позначень не робити, щоб надати перспективу для виявлення даного показника на наступних етапах навчання.

У другій частині свідоцтва досягнень учня фіксується оцінка щодо сформованості того чи іншого результату навчання за освітніми галузями. За умов використання вербальної оцінки у графі «Сформовано/ще формується/Рівень результату навчання» стан сформованості результату навчання позначається (√), або позначень не робити (якщо результат ще формується), що як і в попередньому випадку надає перспективу для подальшого формування результату навчання. За умов використання рівневої оцінки у графі «Сформовано/ще формується/Рівень результату навчання» рівень сформованості результату навчання позначається буквами В/Д/С/П (Високий/Достатній/Середній/Початковий).

У частині «Рекомендації вчителя» словесно конкретизується сформованість результатів навчання учнів та окреслюються орієнтири індивідуальної траєкторії навчання учня.

У частині «Побажання батьків/осіб, що їх замінюють» батьки можуть записувати власну думку щодо результатів навчання їхніх дітей, висловлювати побажання щодо подальшої співпраці із закладом загальної середньої освіти з питання навчання дитини.

Оригінал свідоцтва досягнень учня зберігається у батьків дитини. Копія документа з відміткою «Згідно з оригіналом», що закріплено печаткою, зберігається в особовій справі учня.

Підставою для зарахування учнів до 5 класу є свідоцтво досягнень учня, у якому результати навчання можуть бути схарактеризовані вербальною або рівневою оцінкою, що залежить від вибору вербального або рівневого оцінювання закладом загальної середньої освіти, що затверджене рішенням педагогічної ради та Свідоцтво про здобуття початкової освіти.

6.2. Освітня програма 5-8 -х класів за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа»

З урахуванням поетапного переходу закладу освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2025/2026 навчальному році освітня програма Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів розроблена відповідно основних вимог Конституції України, на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» (впроваджується з 01.09.2022 - для 5-х класів, з 01.09.2023 - для 5-6-х класів, з 01.09.2024 - для 5-7-х класів, з 01.09.2025 - для 5-8-х класів, з 01.09.2026 - для 5-9-х класів) {Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 972 від 30.08.2022}, Концепції «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 року №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» (зі змінами); з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», відповідно наказів МОН України від 13.07.2021 №795 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти», від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти» в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 року № 1120.

Освітня програма для базової середньої освіти НУШ 5-8-х класів, що реалізується в Чинадіївському ЗЗСО І-ІІІ ступенів спрямована на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

Мета освітньої програми: реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність); забезпечення діяльній спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-

пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість; реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Реалізація освітньої програми для 5-8-х класів здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною; інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу; визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує; урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5-8-х класах реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються в плануванні за принципом методичного конструктора.

Зберігаючи наступність із початковою школою учителями Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ст. забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формується здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховується ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури й шанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст освітньої програми Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ст. ґрунтується на компетентнісному підході до навчання і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів 5- 8-х класів ключових компетентностей, зазначених у статті 12 Закону України «Про освіту», а саме:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) спілкування іноземними мовами (англійською та німецькою), що передбачає їх активне використання в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень,

що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

б) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової

Освітня програма Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів:

– відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів;

– визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями;

– містить навчальний план, що ґрунтується на Типовому навчальному плані для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (за додатком 3 наказу МОН України від 19.02.2021 №235) в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 року № 1120 і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які вивчаються окремо;

– містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються в освітньому процесі Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів, опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Згідно зі статтею 9 Закону України «Про освіту» Чинадіївський ЗЗСО І-ІІІ ступенів надає право здобувати освіту за очною (денна), індивідуальною (сімейна, екстернат, педагогічний патронаж) формами навчання. Індивідуальна (сімейна, екстернат, педагогічний патронаж) форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955.

Завдання освітньої програми: реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність); забезпечення діяльній спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість; реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року у Чинадіївському ЗЗСО I-III ступенів відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 №367 та листа-роз'яснення Міністерства освіти і науки України від 05.05.2018 №1/9-292.

Освітню програму закладу освіти розроблено з урахуванням гарантованих державою прав щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладу, а також прав педагогічних працівників на академічну свободу. Навчання в Чинадіївському ЗЗСО I-III ст. за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюють комісію, затверджують її склад (голову та членів комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складають за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження в освітній програмі Чинадіївського ЗЗСО I-III ступенів відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному в Державному стандарті базової середньої освіти (Додаток 23) та Типовій освітній програмі для 5-9 класів (Додаток 1). Загальний обсяг річного навчального навантаження

для кожної галузі в освітній програмі закладу встановлено у межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону мінімального та максимального показників.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів розподілено між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибічковими освітніми компонентами.

Загальний обсяг навчального навантаження для 5-7-х класів складає 3500 годин/навчальний рік:

для 5-го класу – 1085 годин/навчальний рік,

для 6-го класу – 1190 годин/навчальний рік,

для 7-го класу – 1225 годин/навчальний рік

для 8-го класу – 1225 годин/навчальний рік

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 5 клас	Кількість годин 6 клас	Кількість годин 7 клас	Кількість годин 8 клас
** Мовно-літературна	На тиждень	11	11	10	11
	На рік	385	385	350	385
Математична	На тиждень	4	4	4	4,5
	На рік	140	140	140	157,5
Природнича	На тиждень	1,5	2	7	8
	На рік	52,5	70	245	280
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1	1	1	2
	На рік	35	35	35	70
Громадянська та історична	На тиждень	1	1,5	1,5	3
	На рік	35	52,5	52,5	105
Технологічна	На тиждень	1	1	1	1
	На рік	35	35	35	35
Інформатична	На тиждень	1	1	1	1,5
	На рік	35	35	35	52,5
Мистецька	На тиждень	1	1	1	1
	На рік	35	35	35	35
Фізична культура***	На тиждень	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105
Усього	На тиждень	29	32	35	35
	На рік	1015	1120	1225	1225
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибічкових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	7,5	9,5	6,5	6,5
	На рік	262,5	332,5	227,5	227,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34	35	35
	На рік	1085	1190	1225	1225
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	28	31	32	33
	На рік	980	1085	1120	1155

Робочий навчальний план (Додаток 2) складений з урахуванням гранично-допустимого навантаження з п'ятиденним режимом занять відповідно до Типового навчального плану для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (додаток 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (розділ 4), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235 в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 року №1120)

Перелік модельних навчальних програм

Закладом здійснено вибір модельних навчальних програм для закладів загальної середньої освіти з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерство освіти і науки України (оновлюється).

Освітня галузь	Назва	Автор(и)
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна літератури)	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти; Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.
	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти; Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти;	Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слизжук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І.
	Модельна навчальна програма "Зарубіжна література 5-9 класи" для закладів загальної середньої освіти	Волощук Є.В.
Мовно-літературна	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.
Математична	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О. С.
	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
Природнича	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Коршевніюк Т. В., О.Г. Ярошенко.
	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Балан П.Г, Козленко О.Г., Остапченко Л.І., Кулініч О.М.
	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П. Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В.
	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кремінський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)
	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Григорович О. В.
Громадянська та історична	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської	Желіба О. В., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.

	<i>освіти. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти</i>	
	<i>Модельна навчальна програма «Історії України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти</i>	<i>Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.)</i>
	<i>Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти</i>	<i>Щупак І. Я., Посуньо А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелещенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О.</i>
Соціальна і здоров'язбережувальна	<i>Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти</i>	<i>Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О.</i>
	<i>Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти</i>	<i>Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.</i>
	<i>Модельна навчальна програма курсу морального спрямування «Вчимося жити разом. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти</i>	<i>Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.</i>
Технологічна	<i>Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти</i>	<i>Ходзицька І. Ю, Горобець О.В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С.,</i>
	<i>Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти</i>	<i>Ходзицька І. Ю, Горобець О.В, Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.</i>
Інформатична	<i>Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти</i>	<i>Бондаренко О.О., Властовецький В.В., Пилипчук О.П., Шестопалов Є.А.</i>
	<i>Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти</i>	<i>Бондаренко О.О., Властовецький В.В., Пилипчук О.П., Шестопалов Є.А.</i>
Мистецька	<i>Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти</i>	<i>Івасюк О. М., Комаровська О. А., Кізілова Г. О., Лемешева Н. А., Лобова О. В., Назар Л. Й., Чужинова І. Ю, Шулько О. А.</i>
	<i>Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти</i>	<ul style="list-style-type: none">Гайдамака та ін.
Мовно-літературна)/ мистецька	<i>Модельна навчальна програма «Драматургія і театр. 7-9 клас» (міжгалузевий інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти</i>	<ul style="list-style-type: none">І.Старагіна, О.Івасюк, А.Матусяк, Б.Бакула.
Фізична культура	<i>Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти</i>	<i>Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.</i>

На основі модельної навчальної програми предмета вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя.

Автономія вчителя забезпечується академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель має самостійно вибудовувати послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

**6.3. Освітня програма 9-А, Б пілотних класів
в умовах реалізації освітнього проекту Всеукраїнського рівня за темою
«Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів
загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої
освіти**

Організація освітньої діяльності в 9-х класах (9-А, 9-Б - класи), які за Наказом МОН України № 406 від 02.04. 2021р. є учасниками інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» (далі Проекту) у 2023/2024 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898 (<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyiserednoyi-osviti-i300920-898>).

Освітня програма Чинадіївського ЗЗСО I-III ступенів для адаптаційного циклу базової середньої освіти (7-9) класи розроблена на основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021 в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 року № 1120, відповідно до ст.33 закону України «Про освіту», ст.15, 38, 39 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Мета і завдання освітньої програми закладу: всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Мова навчання – українська. Кількість класів: 9 класи – 2. Кількість здобувачів освіти: 40.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування до закладу досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом встановленого зразка (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

Освітню програму закладу освіти розроблено з урахуванням гарантованих державою прав щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладу , а також прав педагогічних працівників на академічну свободу.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження в освітній програмі Чинадіївського ЗЗСО I-III ступенів відповідає загальному обсягу навчального навантаження, визначеному в Державному стандарті базової середньої освіти (Додаток 23) та Типовій освітній програмі для 5-9 класів Типовій освітній програмі для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН країни 19.02.2021р. №235 в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 року № 1120).

Загальний обсяг річного навчального навантаження для кожної галузі в освітній програмі закладу встановлено у межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону мінімального та максимального показників.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів розподілено між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами.

Загальний обсяг навчального навантаження для (9)-х пілотних класів

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин 9 клас
Мовно-літературна **	На тиждень	9
	На рік	315
Математична	На тиждень	5
	На рік	175
Природнича	На тиждень	8
	На рік	280
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	7
	На рік	70
Громадянська та історична	На тиждень	3
	На рік	105
Технологічна	На тиждень	1
	На рік	35
Інформатична	На тиждень	2
	На рік	52,5
Мистецька	На тиждень	1
	На рік	35
Фізична культура***	На тиждень	3
	На рік	105
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	На тиждень	6,5
	На рік	227,5
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	36
	На рік	1260
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	33
	На рік	1155

Робочий навчальний план (Додаток 3) складений з урахуванням гранично-допустимого навантаження з п'ятиденним режимом занять відповідно до Типового навчального плану для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (додаток 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235 в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 року № 1120.)

Перелік модельних навчальних програм

Закладом здійснено вибір модельних навчальних програм для закладів загальної середньої освіти з-поміж тих, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерство освіти і науки України» (Наказ МОН № 1090 від 06 вересня 2023 року.

Освітня галузь	Назва	Автор(и)	Кількість	
			Учні в	Вчит
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна)	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.	40	1

літератури)	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.	40	1
	Модельна навчальна програма "Зарубіжна література 7-9 класи" для закладів загальної середньої освіти	Волощук Є. В., Слободянюк О. М.	40	1
Мовно-літературна	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.	40	1
Математична	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи»	Істер О. С.	40	1
	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи»	Істер О. С.	40	1
Природнича	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи.	Соболь В.І.	40	1
	Модельна навчальна програма «Географія. 7-9 класи»	Запотоцький С.П. Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В.,	40	1
	Модельна навчальна програма «Фізика 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Головко М. В., Засекін Д. О., Засекіна Т. М., Крячко І. П., Ляшенко О. І., Мацюк В. М., Мельник Ю. С., Непорожня Л. В., Сіпій В. В.)	40	1
	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Лашевська Г. А.	40	1
Громадянська та історична	Модельна навчальна програма « Історії України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.)	40	1
	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелещенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.	40	1
Соціальна і здоров'язбере - жувальна	Модельна навчальна програмою «Основи фінансової грамотності. 8-9 класи» для закладів загальної	Кузнєцова А. Я., Довгань А. І., Часнікова О. В., Шніцер О. П., Тригуб	40	1

	середньої освіти	О. В., Гірченко Т. Д., Шабанова О. В., Харченко А. М., Нагайчук Н. Г.)		
	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.	40	1
Технологічна	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.	40	1
Інформатична	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти	Бондаренко О. О., Властовецький В. В., Пилипчук О. П., Шестопапов Є. А.	40	2
Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	• Гайдамака та ін.	40	1
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є. В., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В. Та інші	40	1
Мовно-літературна)/ мистецька	Модельна навчальна програма «Драматургія і театр. 7-9 клас» (міжгалузевий інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Старагіна І. П., Чужинова І. Ю., Івасюк О. М.	40	1

На основі модельної навчальної програми предмета вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу. Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя.

Автономія вчителя забезпечується академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель має самостійно вибудовувати послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі Чинадіївського ЗЗСО I-III ступенів та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. В освітньому процесі можуть також застосовуватися технології дистанційного або змішаного навчання. Заклад може організовувати дистанційне навчання за допомогою: поєднання онлайн-занять через ZOOM, Google; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів, ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів та платформ наприклад Google, Classroom, Moodle та інші.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808) **9 –А, Б** класи діляться на групи під час вивчення інформатики.

Оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів та 9 пілотних класів відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

Згідно Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти. При оцінюванні навчальних досягнень учнів, враховуються рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-9 класів відповідно до наказу Міністерства освіти та науки України «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» № 1093 від 02.08.2024 року.

У 2025/2026 н.р. оцінювання результатів навчання учнів 5-8, 9-х пілотних класів у Чинадіївському ЗЗСО I-III ступенів необхідно здійснюється відповідно до Рекомендації щодо оцінювання.

Відповідно до частини другої статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне, поточне, підсумкове (семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання.

Формувальне оцінювання - інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання. Формувальне оцінювання результатів навчання учнів виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції. Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає ж процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю зрозуміти, як краще підготувати учнів до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року. Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня тощо).

За потреби, для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема / розділ тощо).

У розділі IV «Підсумкове оцінювання» зазначених рекомендацій вказано, що підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель / учителька може встановлювати самостійно.

Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання. Підсумкове оцінювання за

семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (Наказ МОН від 02.08.2024 №1093, додаток 2) з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності. Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель може запропонувати учнівству: 1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними Критеріях оцінювання за освітніми галузями; 2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями. Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу. У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти. Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню.

Таким чином учителям, які викладають у 5-8, 9-х пілотних класах, пропонується:

- при укладанні календарно-тематичних планів передбачити проведення окремих або комплексних підсумкових робіт за групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

- Такі роботи проводити після завершення вивчення окремих елементів навчальної програми (підтеми, теми, розділу тощо) та/або в кінці семестру.

- На підставі оцінок, отриманих учнями за результатами підсумкових робіт, у Свідоцтві досягнень виставляти семестрові оцінки також за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляти загальну оцінку за семестр.

Річну оцінку виставляти на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі, його батькам (іншим законним представникам). Оцінювання учнів, які здобувають освіту за однією з індивідуальних форм (сімейною, екстернатною) здобуття загальної середньої освіти, організовується згідно з Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314, зі змінами. Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем/ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності. Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі/учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством. Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти. Характеристика навчальної діяльності учня/учениці, що зазначена у Свідоцтві досягнень сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, 12 визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Зазначена графа заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з вчителями-предметниками, які працюють з класом. Спостереження проводяться упродовж

року. Заповнення графи «Характеристика навчальної діяльності» у Свідоцтві досягнень здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки навпроти сформованого уміння.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності.

Критерії та шкала оцінювання

Підходи до оцінювання результатів навчання учнів 5—9 класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року №898 (далі — Державний стандарт).

Об'єктами оцінювання результатів є навчання учнів.

Результати навчання — це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна *ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми не кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти*

Основні функції оцінювання:

формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);

констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);

діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);

коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);

опитувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів)

мотиваційно-стимульовальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);

розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);

прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);

виховна (сприяє вихованню учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Загальні критерії оцінювання (додаток б) визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за

освітніми галузями (Наказ МОН № 1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» додаток 2).

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові.

Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання.

Опис Кожного бала шкали оцінювання подано в додатках з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми).

6.4. Освітня програма базової середньої освіти 9-В класу

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням українською мовою. Освітня програма базової середньої освіти Чинадіївського ЗЗСО I-III ступенів (далі - освітня програма) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», відповідно до Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2019 № 536, Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 квітня 2016 № 8 (у редакції наказу МОН України від 15 лютого 2023 №165), постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», Типової освітньої програми базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», на підставі наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану».

Освітня програма окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, визначає: загальний обсяг навчального навантаження, очікувані результати навчання учнів, рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів -9-В класу закладів загальної середньої освіти складає 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює навчальний план закладу, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Варіативна складова визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів. Варіативна складова використана на:

–збільшення кількості годин на вивчення предметів інваріантної складової;

Під час розподілу варіативної складової навчального плану враховано гранично допустиме навантаження на одного учня, уроки фізичної культури при визначенні цього показника не враховувались.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, фітнес тощо.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

/п	Ключові компетентності	Компоненти
	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику предмета .</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати матем. методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору</p>

		<p>найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту.</p>
	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
0	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання; окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти в 9-х класах у 2025/2026 навчальному році

Згідно із законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Положенням про здобуття повної загальної середньої освіти до здобуття базової середньої освіти в 9-х класах у 2025/2026 н.р. можуть бути зараховані учні, які завершили 8-й клас, досягли відповідного рівня знань, подали необхідні документи та відповідають віковим та організаційним вимогам, визначеним чинним законодавством України.

Особи з особливими освітніми потребами зараховуються на підставі висновку ІРЦ та індивідуальної освітньої траєкторії.

Особи, які здобували освіту за кордоном, зараховуються після процедури визнання результатів навчання (еквівалентності документів).

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети (Додаток 4).

Перелік навчальних програм:

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, перелік яких наведено в *Таблиці 13*. У зазначеному переліку навчальні програми, які мають гриф «Затверджено» Міністерством освіти і науки України й розміщені на офіційному веб-сайті МОНУ

Таблиця 13

№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Української мова. 5-9-і класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
2.	Українська література. 5-9-і класи. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
3.	Біологія. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
4.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5–9 класи» (наказ МОН України від 03.08.2022 №698)
5.	Основи правознавства. 9 клас. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 03.08.2022 №698)
6.	Географія. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
7.	Зарубіжна література. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів(наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
8.	Інформатика. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
9.	Математика. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
10.	Мистецтво. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
11.	Основи здоров'я. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
12.	Трудове навчання. 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)

13.	Фізика. 7-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
14.	Фізична культура. 6-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)
15.	Хімія. 7-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
16.	Іноземні мови (німецька). 5-9-і класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульованого характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів освіти у 9-х класах підлягають формульованому та підсумковому (бальному) оцінюванню. Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей учнів, окрім уроку, здійснюватиметься у формі заліку, співбесіди, контроль-оцінювального навчально-практичного заняття. Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень сформованості компетентностей. Функцію перевірки та/або оцінювання сформованості компетентностей виконує також навчально-практичне заняття та заняття практикуму. Формульоване оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток здобувачів освіти; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

На початку 2025/2026 навчального року Чинадіївський ЗЗСО І-ІІІ ст. організовує проведення в 9-х класах вхідного оцінювання здобувачів освіти з метою діагностування рівня їх навчальних досягнень за попередній навчальний рік та планування подальшої роботи із систематизації, узагальнення та закріплення навчального матеріалу, що вивчався дистанційно.

Загальні підходи до визначення рівня навчальних досягнень учнів 9-х класів та встановлення відповідності між вимогами до знань, умінь і навичок здобувачів освіти та показником оцінки в балах відповідно до рівнів навчальних досягнень (початковий, середній, достатній, високий) в Чинадіївському ЗЗСО І-ІІІ ст. здійснюються згідно Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 №329.

6.5. Освітня програма 10-11 класів (профільна середня освіта)

Загальні положення

Освітня програма Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ст. ІІІ ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» та складена на основі наказів Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2025 №890 «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня»), з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану»

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма ІІІ ступеня (профільна середня освіта) Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів.

Освітня програма ІІІ ступеня (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами повної загальної середньої освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслюється у річному навчальному плані.

Навчальний план для 10-11-х класів

Робочий навчальний план Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів в 2025–2026 н.р., для 10-11 класів розроблено відповідно до Державного стандарту, складений відповідно до табл. 2 навчального плану для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 зі змінами, внесеними наказом МОН від 20.06.2025 року №890). Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів. Для складання навчального плану використано Типову освітню програму закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня, затверджену наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 408, зі змінами, внесеними наказом МОН від 20.06.2025 року № 890.

Робочий навчальний план містить перелік базових предметів, який включає окремі профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні: українська мова, історія України.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, перелік яких з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в Типовій освітній програмі закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (Таблиця 3), що вивчаються на профільному рівні.

Відповідно до пункту 7, статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту», урахуваючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів на профільному рівні здійснюється вивчення:

- української мови - у 10-А, 10-Б, 10-В, 11-А, 11-Б класах;
- історії України - у 10-А, 10-Б, 10-В, 11-А, 11-Б класах

На вивчення предметів на профільному рівні виділені години відповідно до таблиця 3 наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408.

Кількість навчальних годин для профільних предметів

Таблиця 14

Клас	Українська	Історія
	мова	України
10-А	4	3
10-Б	4	3
10-В	4	3
11-А	4	3
11-Б	4	3

Організація освітнього процесу з навчального предмета «Захист України» в 10-11-х класах у 2025/2026 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про військовий обов'язок і військову службу», «Про національну безпеку України», «Про оборону України», «Про основи національного спротиву», «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року, затвердженої урядовою постановою від 15.12.2023 № 1322, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392, згідно навчальних програм для 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти, затверджених МОН України (наказ від 13.09.2023 №1121-23, погоджено в Міністерстві оборони України» (лист МОН України від 28.08.2023 №220/10183)).

За модульним принципом реалізується зміст базового предмета «Біологія і екологія». Розподіл годин між модулями біології і екології здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології»).

У процесі складання річного навчального плану адміністрацією закладу враховано, що:

- профіль навчання передбачає можливість вивчення профільних предметів, які вивчаються на профільному рівні – українська мова, історія України. Кількість тижневих годин для вивчення профільних предметів складається з кількості годин, відведених річним навчальним планом на вивчення відповідних базових предметів, і кількості годин, передбачених на профільні предмети;

- залишок навчальних годин, передбачених на вивчення профільних предметів використовує для підсилення предметів інваріантного складника.

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється в рамках предмета «Фізична культура». Предмет «Фізична культура» реалізується за рахунок варіативних модулів, які визначені шляхом опитування учнів у кожному класі – легка атлетика, гімнастика, волейбол, баскетбол, футбол.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів та внесення змін до наказу МОН України від 20 лютого 2002 року № 128 зі змінами, внесеними наказом МОН України від 03 червня 2025 року №808.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти окреслені у Державному стандарті. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/П	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного,</p>

		економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет;

		орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Зміст історичного профілю навчання реалізується системою окремих предметів. Кількість годин для вивчення профільних предметів збільшено за рахунок варіативної складової навчального плану з урахуванням освітніх потреб учнів та з метою формування ключових компетентностей учнів засобами усіх предметів. Вибірково-обов'язковими предметами визначені: «Інформатика», «Технології», що вивчаються на рівні стандарту.

6.6. Корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами

На виконання Закону України «Про освіту», Постанова КМУ від 15.09.2021 № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти», листа МОН від 26.08.2025 №1/17666-25 "Про організацію освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами в закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році», наказу МОН від 20.08.2025 № 1162 «Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», висновків про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дітей, заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створені 9 класів з інклюзивним навчанням, де навчаються 14 учнів з особливими освітніми потребами.

Детальні рекомендації щодо роботи асистента вчителя та асистента учня (дитини), в тому числі в умовах дистанційного навчання під час воєнного стану та недопущення порушення трудових прав педагогічних працівників, які виконують функції асистента вчителя, надано у листах МОН від 06.09.2022 № 1/10258-22 та від 31.08.2023 № 1/13094-23.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітньому навчальному закладі на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей.

У 2025–2026 навчальному році інклюзивне навчання організовано для учнів:

- 1-Б клас – Фещуков Богдан Валентинович;
- 2-А клас – Чорій Домініка Віталіївна;
- 2-А клас – Панькович Вікторія Іванівна;
- 3-А клас – Гарапко Іван Владиславович
- 3-А клас – Броді Давид Євгенович;
- 3-А клас – Іллічек Вероніка Йосипівна
- 3-Б клас - Герасимчук Ангеліна-Мар'яна Олександрівна
- 5-Б клас – Талабішка Ніколлета Іванівна;
- 5-Б клас - Паша Василь Віталійович;
- 6-А клас - Черничко Михайло;
- 7-А клас - Сіткар Устим;
- 9-В клас - Дудка Станіслав;
- 9-В клас – Панькович Марія;
- 10-Б клас - Чечур Олександр.

Чинадіївський ЗЗСО І-ІІІ ступенів створює умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

Заклад сприяє підготовці фахівців для роботи з особами з особливими освітніми потребами. Дітям з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб, визначені в індивідуальній програмі розвитку.

Для навчання осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з шести

або іншого віку, а тривалість здобуття ними початкової освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних освітніх програмах.

Метою організації інклюзивного навчання в закладі є:

– супроводження особи з особливими освітніми потребами у процесі навчання, що спрямоване на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери та мовлення;

– визнання можливостей дітей повноцінно вчитися, а їх відмінних особливостей гідних поваги та джерелом навчального досвіду для всіх учасників освітнього процесу.

Особам з особливими освітніми потребами надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги у порядку, визначеному чинним законодавством. Задля забезпечення створення комплексної системи з організації освітнього процесу та розвитку особи з особливими освітніми потребами, що передбачені індивідуальною програмою розвитку, заклад освіти співпрацює з реабілітаційними установами системи охорони здоров'я, соціального захисту, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру. У разі звернення особи з особливими освітніми потребами або її батьків інклюзивна група або клас утворюється в обов'язковому порядку.

Чинадіївський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів забезпечує створення інклюзивних класів як найбільш ефективний засіб, який гарантує солідарність, співчуття, взаємоповагу, розуміння між дітьми з особливими освітніми потребами та їхніми однолітками.

Інклюзивне навчання для дітей з особливими освітніми потребами організовується відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності). Для забезпечення індивідуалізації освітнього процесу складається індивідуальна програма розвитку. Індивідуальна програма розвитку розробляється командою супроводу (заступник директора з навчально-виховної роботи, вчителі, асистент вчителя, психолог, вчитель-логопед та інші) із обов'язковим залученням батьків, з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дитини з особливими освітніми потребами. Індивідуальна програма розвитку складається на навчальний рік, затверджується директором закладу, погоджується батьками та переглядається тричі на рік (у разі потреби частіше) з метою її коригування.

Протягом всього навчального року здійснюється психолого-педагогічний, методичний супровід дітей з особливими освітніми потребами працівниками психологічної служби (практичним психологом) закладу та педагогічними працівниками.

Практичний психолог школи надає систематичну консультативну допомогу педагогічним працівникам, які викладають в інклюзивних класах, у створенні сприятливих умов адаптації, психологічно комфортного перебування в учнівських колективах учнів з особливими освітніми потребами, вивчає стан адаптації.

Особливістю освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість. В індивідуальному навчальному плані передбачається від трьох до п'яти годин на тиждень для проведення корекційно-розвиткових занять з урахуванням висновку психолого-медико-педагогічної консультації

Години, виділені на проведення корекційно-розвиткових занять у зв'язку з відсутністю спеціалістів, здійснюються у вигляді консультацій з відповідними педагогами на базі ІРЦ.

Особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Оформлення та ведення відповідної документації покладається на асистента вчителя.

Невід'ємною частиною освітнього процесу є оцінювання навчальних досягнень учнів, оскільки воно визначає, чи досягаються поставлені цілі навчання. Головне завдання оцінювання - створення сприятливих умов для повного розкриття потенціалу кожної дитини з особливими освітніми потребами. З метою інформування педагогів закладів загальної середньої освіти про особливості оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання Українським інститутом розвитку освіти розроблено методичні рекомендації «Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами», розміщені на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання. Під час оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами варто керуватись методичними рекомендаціями Міністерства освіти та науки «Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами» (укладачі: Н. Софій, О. Стягунова, О. Федоренко) від 05.08.2024 року. Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я. Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденників учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Чинадіївський ЗЗСО І-ІІІ ступенів, відповідно до законодавства та своїх установчих документів, організовує у 2025–2026 навчальному році індивідуальне навчання у формі педагогічного патронажу для учнів: Штец Сергія Вячеславовича (2 клас), Стегури Сергія Миколайовича (4 клас), Штец Станіслава Вячеславовича (8 клас), Пензелик Тимофія Романовича (6-клас), Вус Тимофія Івановича (7 клас).

Індивідуальний навчальний план, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачами освіти компонентів освітньої програми з метою реалізації їхньої індивідуальної освітньої траєкторії, розробляють педагогічні працівники закладу освіти у взаємодії зі здобувачем освіти. До розроблення індивідуальних навчальних планів залучаються інші фахівці, які відповідно до законодавства можуть надавати додаткові послуги (психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття) учням з особливими освітніми потребами. У розробленні індивідуального навчального плану беруть участь батьки та погоджують його. Індивідуальний навчальний план розробляється на основі освітньої програми закладу освіти. Індивідуальний навчальний план охоплює всі навчальні предмети інваріантної частини або базові, вибірково-обов'язкові предмети відповідно до навчального плану освітньої програми, обраної для засвоєння здобувачем освіти.

Надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку та висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.

Години, передбачені для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дитину з особливими освітніми потребами у закладі дошкільної освіти. Тривалість психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять визначається відповідно до віку дітей та виду діяльності за освітніми лініями.

Виконання індивідуального навчального плану та результати оцінювання навчальних досягнень учнів фіксуються в окремому журналі.

До здобувачів початкової освіти, які навчаються за Державним стандартом початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 (далі – Державний стандарт початкової освіти), застосовується формувальне оцінювання. Результати оцінювання та рекомендації батькам щодо організації подальшого навчання зазначаються у свідоцтві досягнень, що видається відповідно до Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 року № 762, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 року за № 924/27369.

Педагогічний патронаж передбачає: надання освітніх послуг відповідно до потреб дитини та у формі, яка найбільш відповідає стану дитини та її індивідуальним можливостям; забезпечення освітнього процесу необхідними засобами навчання з урахуванням індивідуальних потреб здобувача освіти; можливість періодичного залучення здобувача освіти до учнівського колективу з метою соціалізації (у межах загальношкільних освітніх заходів); взаємодію педагогічних працівників із закладами охорони здоров'я, закладами соціального захисту дітей, інклюзивно-ресурсними центрами.

Організацію педагогічного патронажу здійснюють педагогічні працівники закладу освіти із залученням фахівців інклюзивно-ресурсного центру.

Педагогічний патронаж для учнів 1-4 класів організовано з розрахунку 10 тижневих годин, для 5-9 класів – 14 тижневих годин

Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

№ з/п	ПІБ	Клас	Програма	Примітки
1	Фещуков Богдан Валентинович	1-Б	Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);	Інклюзивне навчання
2	Панькович Вікторія Іванівна	2-А	Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);	Інклюзивне навчання
3	Чорій Домініка Віталіївна	2-А	Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);	Інклюзивне навчання

4	Гарапко Іван Владиславович	3-А	Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);	Інклюзивне навчання
5	Іллічек Вероніка Йосипівна	3-А	Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);	Інклюзивне навчання
6	Броді Давид Євгенович	3-А	Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);	Інклюзивне навчання
7	Герасимчук Ангеліна- Мар'яна Олександрівна	3-Б	Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);	Інклюзивне навчання
8	Паша Василь	5-Б	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН України 19.02.2021 р. № 235 в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 №1120)	Інклюзивне навчання
9	Талабішка Ніколлета Іванівна	5-Б	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН України 19.02.2021 р. № 235 в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 №1120)	Інклюзивне навчання
10	Черничко Михайло	6-В	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН України 19.02.2021 р. № 235 в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 №1120)	Інклюзивне навчання
11	Сіткар Устим	7-А	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН України 19.02.2021 р. № 235 в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 №1120)	Інклюзивне навчання
12	Дудка Станіслав	9-В	Типова освітня програма закладів середньої освіти II ступеня, затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405.	Інклюзивне навчання
13	Панькович Марія	9-В	Типова освітня програма закладів середньої освіти II ступеня, затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 405.	Інклюзивне навчання

14	Чечур Олександр	10-Б	Типова освітня програма закладів середньої освіти III ступеня, затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 зі змінами, внесеними наказом МОН від 20.06.2025 №890	Інклюзивне навчання
15	Пензелик Тимофій	6	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України 19.02.2021р.№235 (адаптована) в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 №1120)	Індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж)
16	Вус Тимофій	7	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України 19.02.2021р.№235 (адаптована) в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 №1120)	Індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж)
17	Штець Станіслав	8	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України 19.02.2021р.№235 (адаптована) в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 №1120)	Індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж)
18	Стегура Сергій Миколайович	4	Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743); (адаптована).	Індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж)
19	Штець Валентин Вячеславович	2	Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743) (адаптована).	Індивідуальна форма навчання (педагогічний патронаж)

**Робочий навчальний план для початкової школи
з навчанням українською мовою
Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів на 2025-2026 н.р.**
складений відповідно до Типового навчального плану
для 1 -2-х, 3-4-х класів початкової школи О.Я. Савченко
(наказ МОН України від 12.08.2022 № 743)

Назва освітньої галузі	Назва предмета	Кількість годин на тиждень у класах								
		1-а	1-б	2-а	2-б	2-в	3-а	3-б	4-а	4-б
Інваріантний складник										
Мовно-літературна, у тому числі: українська мова та література	Українська мова. Навчання грамоти	7	7							
	Українська мова			3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
	Читання			3,5	3,5	3,5				
	Літературне читання						3,5	3,5	3,5	3,5
Іноземна мова	Іноземна мова	2	2	3	3	3	3	3	3	3
Математична	Математика	4	4	4	4	4	5	5	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика			1	1	1	1	1	1	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Усього		22	22	24	24	24	25	25	25	25
Варіативний складник										
(Додаткові год для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивід консультацій, групових занять)	Індив консультації	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Загальна кількість навч годин		23	23	25	25	25	26	26	26	26
Гранично-допустиме тижневе/річне навантаження		20/700	20/700	22/770	22/770	22/770	23/805	23/805	23/805	23/805

**Робочий навчальний план
для 5 -8-х класів НУШ Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів
на 2025-2026 н. р.**

складений відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 року № 235 в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 року № 1120

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах											
		5-а	5-б	5-в	6-а	6-б	6-в	7-а	7-б	7-в	8-а	8-б	8-в
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3
	Українська література	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2	2	2
	Зарубіжна література	1+1	1+1	1+1	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1	1	1	1	1	1
	Іноземна мова	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3	3	3
	Друга іноз мова	2	2	2	2	2	2						
Математична	Алгебра							2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
	Геометрія							1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	Математика	4	4	4	4	4	4						
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	1	1	1						
	Фізика							2	2	2	2	2	2
	Хімія							1+1	1+1	1+1	2	2	2
	Біологія							2	2	2	2	2	2
	Географія				2	2	2	2	2	2	2	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Підпр-ицтво і фінанс грам										1	1	1
	Інтегр курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1+1	1+1	1+1
	Курс морального спрямув «Вчимося жити разом»	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5						
Громадянська та історична	Вступ до історії України та гром освіти	1	1	1									
	Історія України							1	1	1	1	1	1
	Всесвітня історія							1	1	1	1	1	1
	Громадянська освіта							1	1	1	1	1	1
	Інтегр курс "Істор України та всесв історія"				3	3	3						
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1+1	1+1	1+1	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
Технологічна	Технології	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1	1	1	1	1	1
Мистецька	Інтегр курс "Мистецтво"	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Мовно-літературна/Мистецька	Драматургія і театр	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Загальнорічна к-сть навч год, що фінанс. з бюджету		30	30	30	33	33	33	34	34	34	35	35	35
Гранично-допустиме навчальне навант		28	28	28	31	31	31	32	32	32	33	33	33
Всього (без фізичної культури + фізична культура)		27+3	27+3	27+3	30+3	30+3	30+3	31+3	31+3	31+3	32+3	32+3	32+3

Робочий навчальний план

для 9-х класів Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів Чинадіївської селищної ради Мукачівського району Закарпатської області, який є учасником інноваційного освітнього проекту Всеукраїнського рівня за темою "Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти" на 2025-2026 н. р.

складений відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН України 19.02.2021 р. № 235, додаток 3) в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 року № 1120

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах	
		9-А	9-Б
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	1+0,5	1+0,5
	Зарубіжна література	1+0,5	1+0,5
	Іноземна мова	3	3
Математична	Алгебра	2,5	2,5
	Геометрія	1,5+0,5	1,5+0,5
Природнича	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
	Біологія	2	2
	Географія	1+0,5	1+0,5
Соціальна і здоров'язбережувальна	Підприємництво і фінансова грамотність	0,5+0,5	0,5+0,5
	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	0,5+0,5	0,5+0,5
Громадянська та історична	Історія України	0,5+0,5	0,5+0,5
	Всесвітня історія	0,5+0,5	0,5+0,5
	Громадянська освіта	0,5	0,5
	Правознавство	0,5	0,5
Інформатична	Інформатика	1,5+0,5	1,5+0,5
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Інтегрований курс "Мистецтво"	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Мовно-літературна/ Мистецька	Драматургія і театр	1	1
Загальнорічна к-сть навч год, що фінанс. з бюджету		35	35
Гранично-допустиме навчальне навантаження		33	33
Усього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		32+3	32+3

Робочий навчальний план
Чинадіївського ЗЗСО I-III ступенів з навчанням українською мовою
на 2025-2026 н.р.
складений відповідно до табл. 1 навчального плану закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання (наказ МОН України від 20.04.2018 № 405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		9-в	
Мови і літерат	Українська мова	2	
	Українська література	2	
	Іноземна мова	3	
	Зарубіжна література	2	
Математ	Алгебра	2	
	Геометрія	2	
Суспільствознавство	Історія України	1,5+0,5	
	Всесвітня історія	1	
	Основи правознавства	1	
Природознавство	Біологія	2	
	Хімія	2	
	Фізика	3	
	Географія	1,5+0,5	
Мистецтво	Мистецтво	1	
Технології	Інформатика	2	
	Трудове навчання	1	
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	
	Фізична культура	3	
	Разом	34	
	Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		
	<i>Гранично допус навч навантаження</i>	33	
	Всього (без урахування поділу класів на групи)	31+3	

Робочий навчальний план

Чинадіївського ЗЗСО І-ІІІ ступенів на 2025–2026 н.р.
складений відповідно до табл. 2 навчального плану для 10-11 класів закладів
загальної середньої освіти
(наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 зі змінами, внесеними наказом МОН
від 20.06.2025 року № 890)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
	10-а	10-б	10-в	11-а	11-б
	Базові предмети			Базові предмети	
Українська мова	4	4	4	4	4
Українська література	2	2	2	2	2
Іноземна мова	2	2	2	2	2
Зарубіжна література	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1+0,5	1+0,5
Алгебра і початки аналізу	1,5	1,5	1,5	2	2
Геометрія	1,5	1,5	1,5	2	2
Історія України	3	3	3	3	3
Всесвітня історія	1	1	1	1	1
Громадянська освіта	2	2	2		
Географія	1,5	1,5	1,5	1+0,5	1+0,5
Біологія	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5	1,5
Екологія	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Фізика	3	3	3	3	3
Астрономія				1	1
Хімія	1,5	1,5	1,5	2	2
Фізична культура	3	3	3	3	3
Захист України	2	2	2	2	2
Вибірково-обов'язкові предмети (3 год)					
Інформатика	2	2	2	1	1
Технології	1	1	1	2	2
Гранично допустиме навантаження					
	33	33	33	33	33
Разом	35	35	35	35	35

**Загальні критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти
відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти**

Рівень	Бал	Загальна характеристика
Початковий	1	<p style="text-align: center;"><i>– Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; – виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; – передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	<p style="text-align: center;"><i>– Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; – виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими. – комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
	3	<p style="text-align: center;"><i>– Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; – виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі. – висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
Середній	4	<p style="text-align: center;"><i>– Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії; – виконує завдання /навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; – використовує прості фрази / речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	<p style="text-align: center;"><i>– Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття / явища /навчальні дії; виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя;

		<ul style="list-style-type: none"> – виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; – підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
	6	<p style="text-align: center;">– <i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; – виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; – спілкується у межах запроп. теми, використовує прості фрази/речення.
Достатній	7	<p style="text-align: center;">– <i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; – виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання. – долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені запитання.
	8	<p style="text-align: center;">– <i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; – виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими; – запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	<p style="text-align: center;">– <i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих способів для її унаочнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; – виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання. – ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.
Високий	10	<p style="text-align: center;">– <i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами;

		<p>– застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі;</p> <p>– розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.</p>
	11	<p style="text-align: center;">– <i>Учень / учениця:</i></p> <p>– узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки;</p> <p>– застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі;</p> <p>– узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми.</p>
	12	<p style="text-align: center;">– <i>Учень / учениця:</i></p> <p>– оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлену інформацію в різних ситуаціях;</p> <p>– застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань;</p> <p>– виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.</p>

